

پول شوپی

(چاپ سوم ویرایش جدید)

مطابق با آخرین مقررات ملی و بین المللی

تألیف:

محمّد مرزبوی مقدم

وکیل پایه یک دادگستری

۱۳۹۱

حقوق امروز

سرشناسه : موسوی مقدم، محمد، ۱۳۵۱ -

عنوان و نام پدیدآور : پول شویی مطابق با آخرین مقررات ملی و بین‌المللی / تألیف محمد موسوی مقدم.

وضعیت ویراست : ویراست ۲

مشخصات نشر: قم : حقوق امروز، ۱۳۹۱

مشخصات ظاهری : ۱۹۴ ص

وضعیت فهرست نویسی : فیفا

یادداشت : چاپ قبلی: وزارت دادگستری، دادگستری کل استان قم، معاونت آموزشی ۱۳۸۶

موضوع : پول شویی

موضوع : پول شویی ایران - ایران

رده بندی کنگره : HV۸۰۷۹ / پ۹۷۱۳۹۱م

رده بندی دیودی : ۳۴۶/۱۶۸

شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۹۹۳۸۶

پول شویی

تألیف: محمد موسوی مقدم

طرح جلد و صفحه ارایه: سید محمد نجفی فرد چاپ و صحافی: واصف

چاپ سوم (چاپ اول نشر) ۱۳۹۱ تیراژ: ۱۰۰۰

شابک: ۵-۴-۹۳۲۵۲-۶۰۰-۹۷۸ قیمت: ۵۵۰۰ ریال

انتشارات حقوق امروز:

قم - میدان مطهری - ابتدای خیابان اراک - پلاک ۱۹ - طبقه دوم

تلفن: ۰۲۵۱۶۷۰۰۹۰۰ شماره: ۰۲۵۱۶۷۰۰۹۰۱

کرج: بلوار ملا صدرا، نبش میدان نبوت، ساختمان هیراد، واحد ۲۰۱، تلفن ۰۲۶۳۲۵۵۸۹۵۱

www.todaylaw.ir Email: todaylaw91@yahoo.com

«کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است»

۹.....	بخش اول مبانی، ویژگی ها، مراحل و روشهای پول شویی
۹.....	فصل اول - مبانی پول شویی
۹.....	مبحث اول - تعریف پول شویی
۱۶.....	مبحث دوم - هدف پول شویی
۱۷.....	مبحث سوم - میزان پول شویی و اهمیت آن
۲۱.....	مبحث چهارم - آثار پول شویی
۲۱.....	گفتار اول - آثار اقتصادی
۲۵.....	گفتار دوم - آثار اجتماعی
۲۷.....	فصل دوم - ویژگیهای پول شویی
۲۸.....	مبحث اول - مسبوق بودن به وقوع جرم مبنا
۳۱.....	مبحث دوم - فراانی بودن
۳۴.....	مبحث سوم - تعدد مباشر
۳۵.....	مبحث چهارم - تخصصی بودن ارتکاب
۳۵.....	مبحث پنجم - سازمان یافتگی
۴۳.....	فصل سوم - مراحل تطهیر درآمدهای ناشی از جرم
۴۳.....	مبحث اول - مرحله ی اول : استقرار
۴۵.....	مبحث دوم - مرحله ی دوم: تبدیل
۴۷.....	مبحث سوم - مرحله ی سوم: ادغام
۴۹.....	فصل چهارم - روشهای تطهیر درآمدهای ناشی از جرم
۵۱.....	مبحث اول - تصفیه ی پول
۵۳.....	مبحث دوم - انتقال پول
۵۹.....	مبحث سوم - استفاده از نظام بانکی
۶۵.....	مبحث چهارم - بورس اوراق بهادار
۶۶.....	مبحث پنجم - سایر روش ها
۶۷.....	الف- شرط بندی
۶۷.....	ب- سرمایه گذاری
۶۹.....	ج- معاملات ساختگی واردات- صادرات
۶۹.....	د- صورت حسابهای ساختگی

هـ- ایجاد شرکت‌های صوری.....	۶۹
و- استفاده از روش معاوضه ی پول.....	۷۰
بخش دوم - مبارزه با پول شویی.....	۷۳
فصل اول اقدامات بین المللی در راستای مبارزه با پولشویی.....	۷۹
مبحث اول - کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با قاچاق مواد مخدر و داروهای روان گردان - وین ۱۹۸۸.....	۸۰
۱- تعریف عواید و مال.....	۸۱
۲- تعریف پول شویی.....	۸۲
۳- سوء نیت.....	۸۳
۴- جرم انگاری پول شویی.....	۸۴
۵- صلاحیت.....	۸۵
۶- توقیف اموال.....	۸۵
۸- معاوضت قضایی.....	۸۶
۹- استرداد مجرمین.....	۸۷
مبحث دوم اعلامیه ی سیاسی و مبارزه ی اقدام جهانی سازمان ملل متحد علیه مواد مخدر ...	۹۰
مبحث سوم - کنوانسیون شورای اروپا در مورد پول شویی، جستجو، توقیف.....	۹۵
مبحث چهارم دستور العمل اروپایی در زمینه ی پول شویی.....	۱۱۲
مبحث پنجم - کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با جرم سازمان یافته ی فراملی دسامبر ۲۰۰۰ - پالرمو.....	۱۱۹
۱- جرم مبنا.....	۱۳۱
۲- مرتکب جرم اصلی.....	۱۳۲
۳- تدابیر مبارزه با پول شویی.....	۱۳۳
۴- مسئولیت اشخاص حقوقی.....	۱۳۵
۵- تعقیب قضایی.....	۱۳۵
۶- مصادره و ضبط اموال.....	۱۳۶
۷- صلاحیت قضایی.....	۱۳۸
۸- همکاری بین المللی و معاوضت قضایی.....	۱۳۹

۱۴۱	۱۰- پیشگیری
۱۴۳	فصل دوم - مبارزه با پول شویی در عرصه ی ملی
۱۴۴	مبحث اول - اقدامات ملی کشورها در مبارزه با پول شویی
۱۴۶	گفتار اول - گزارش معاملات نقدی کلان
۱۴۸	گفتار دوم - گزارش معاملات مشکوک
۱۵۴	گفتار سوم - قوانین کنترل ارزی
۱۵۶	گفتار چهارم - توقیف انسداد و مصادره ی اموال
۱۵۷	گفتار پنجم - جرم انگاری تطهیر درآمدهای ناشی از جرم
۱۶۸	مبحث دوم - سیاست جنایی ایران در مبارزه با پول شویی
۱۷۲	اول - قوانین پراکنده ی مربوط به پول شویی
	الف- قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون سازمان ملل متحد ۱۹۸۸ - وین
۱۷۲	
۱۷۴	ب- ماده ی ۸ قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر و الحاق موادی به آن
۱۷۶	ج- اصل ۴۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
۱۸۰	د- قانون مدنی
۱۸۱	ه- قانون مجازات اسلامی
۱۸۲	دوم - قانون مبارزه با پول شویی
۱۸۳	گفتار اول - اصل براءت
۱۸۴	گفتار دوم - تعریف جرم پولشویی
۱۸۶	گفتار سوم - عواید حاصل از جرم
۱۸۷	گفتار چهارم - مجازات
۱۸۷	اول - نوع و میزان مجازات
۱۸۸	دوم - تبدیل عواید مجرمانه
۱۸۹	سوم - ارتکاب جرم منشأتوسط پول شو
۱۹۰	منابع

تا نگریم جلوه افلاکیان

شاید از این پرده، ندایی دهند

یک نفسم راه به جایی دهند

پیشگفتار چاپ دوم

بیش از دو دهه از توجه قانون‌گذاران به مسأله ی تطهیر درآمدهای ناشی از جرم می گذرد. در این فاصله ی زمانی، کشورهای مختلف در مبارزه با این فرآیند غامض عالم بزهکاری، تدابیری مبتنی بر سیاست جنایی خاص اتخاذ و به کار گرفته‌اند. با توجه به اثرات این فرآیند در ساختار اجتماعی و اقتصادی جامعه و به ویژه نقش آن در گسترش دیگر جرائم، به طور خاص جرائم سازمان یافته و با توجه به این که جرائم دارای عواید مالی در چند سال اخیر در کشور ما افزایش چشمگیری یافته است و با توجه به این که در کشور ما این موضوع از سابقه ی مطالعاتی گسترده و عمیقی برخوردار نیست، بر آن شدم تا به بررسی دقیق آن همت ورزم. در این راه پرسش‌هایی چون:

ماهیت پول‌شویی چیست؟ هدف از پول‌شویی کدام است؟ پول‌شویی چه اثراتی را به دنبال دارد؟ سالانه در سطح جهان چه میلیاردها دلار مورد شست و شو قرار می‌گیرد؟ فرآیند پول‌شویی از چه ویژگی‌هایی برخوردار است؟ رکن ماهی آن در چند مرحله تکوین می‌یابد؟ پول‌شویان برای درآمدهای ناشی از جرم، از چه روش‌ها و ابزارهایی استفاده می‌کنند؟ کشورهای مختلف در مبارزه با پول‌شویی چه تدابیری اندیشیده‌اند؟ وضعیت مبارزه با پول‌شویی در نظام حقوقی ایران چگونه است؟ ... فرا روی من قرار داشتند، که در حد توان در یافتن پاسخ‌هایی برای آن‌ها سعی نموده‌ام.

در نگارش این اثر، با توجه به فقیر بودن کتابخانه‌های دانشگاهی، به ویژه قدیمی بودن داشته‌های کتابخانه‌ها و جدید بودن موضوع، وقت زیادی برای گردآوری منابع آن صرف گردید. با توجه به این که پول‌شویی در اکثر نظام‌های حقوقی شناخته شده است و کنوانسیون‌های بین‌المللی و منطقه‌ای نیز بر جرم‌انگاری آن تأکید ورزیده‌اند، در وادی امر به نظر می‌رسد که در نگارش این اثر همانند سایر جرائم، ابتدا لازم بود به ارکان سه‌گانه ی جرم، سپس به مجازات

متعلقه پرداخته می شد. اما با توجه به این که در حال حاضر این فرآیند در نظام حقوقی ایران فاقد وصف کیفی خاصی است، این روش غیر قابل استفاده می نمود.

از این رو بهتر دیده شد تا با توجه به ناشناخته بودن این تأسیس در نظام حقوقی ایران، بدواً به بررسی ماهیت آن پرداخته شود سپس واکنش کشورهای مختلف جهان در مقابل این فرآیند مورد بررسی قرار گیرد. بر همین اساس تحقیق در پیش رو به دو بخش اصلی تقسیم شد. در بخش اول مبانی، ویژگی ها، مراحل و روش های پول شویی مورد بررسی قرار گرفتند سپس در بخش دوم، لزوم مبارزه با پول شویی و روش های مبارزه با آن و وضعیت حقوقی مبارزه با پول-شویی در نظام حقوقی ایران مورد مطالعه قرار گرفت و در نهایت در قسمت نتیجه گیری، راهکارهایی برای مبارزه با پول شویی در نظام حقوقی ایران ارائه شد.

پاییز ۱۳۸۶

محمد موسوی مقدم

معاون آموزش رئیس کل دادگستری استان قم

پیشگامان چاپ سوم ویرایش دوم
نداوند مهربان را سپاس می‌گویم که به من توفیق داد چاپ سوم کتاب پول شویی را به
قلمندان تقدیم نمایم. این اثر اولین کتابی است که در ادبیات حقوقی ایران در خصوص پول
شویی - در سال ۱۳۸۱ - تالیف و منتشر شده است.

در سالهای اخیر و به ویژه پس از تصویب قانون مبارزه با پول شویی در ایران، همواره به دنبال
پشتی بودم تا با توجه به قانون اخیرالذکر کتاب را ویرایش نموده و به عبارتی به روز رسانی
کنم. به ویژه آن که معرفی آن به عنوان منبع درسی در مقطع کارشناسی ارشد حقوق جزا و
شناسی همچنین رشته حقوق اقتصادی، ضرورت بازنگری کلی در آن را تقویت نمود.

در ویرایش حاضر سعی شده است قانون مبارزه با پول شویی ایران و سایر قوانین و مقررات
مربط با نگاه و رویکردی صرفاً حقوقی مورد نقد و بررسی قرار گیرد. قانونی که در تصویب آن
س از حقوق دانان، سیاست مداران نقش آفرینی کردند و شاید همین موضوع، موجب تاخیر در
تصویب قانون مذکور و البته اختصار آن شده است. توجه به این نکته ضروری است که قانون
مبارزه با پول شویی با وجود این که به دنبال تلاش های فراوان به تصویب رسیده است، امابه
نی متروک تبدیل شده است تلاش نویسندگان برای دستیابی به آرای دادگاهها در رسیدگی به
م پول شویی بی نتیجه ماند و بی شک اگر اتهام پول شویی به برخی از متهمان پرونده بزرگ
داد اقتصادی تفهیم نمی‌شد، شاید برخی حتی از جرم بودن پول شویی در ایران اطلاع حاصل
ن کردند. به هر حال همانطور که گفته خواهد شد نظام حقوقی ایران پول شویی جرم است
بایسته است دادستان ها و بازپرس ها در کشف و تعقیب این جرم تلاش نمایند.

وضیح دیگر این که برای پرهیز از حجیم شدن کتاب از آوردن قوانین مرتبط با پول شویی در
کتاب خودداری شده است و انشاءالله در اولین فرصت مجموعه قوانین مبارزه با پول شویی به
رت جداگانه چاپ و تقدیم علاقمندان خواهد شد. راهنمایی ها و تذکرات شما برای افزایش
سته های خود و پیش کشی به خوانندگان چاپ های بعدی کتاب چشم در راهم، همه هنگام...

محمد موسوی مقدم

وکیل پایه یک دادگستری

Mosavimoghadam@yahoo.com

۰۲۶۳۲۵۵۸۹ - ۰۹۱۲۳۴۰۱۱۸۲